

TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Elif ÜSTÜN, Semra ERKAN, Berrin AKMAN
Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

GİRİŞ

Öğretmenlik bir milletin geleceğini oluşturan bireyleri yetiştiren önemli mesleklerden biridir.

Türkiye gibi gelişmekte olan toplumların ileri seviyedeki toplumların düzeyine ulaşabilmelerindeki en önemli etkenlerden biri de iyi yetişmiş, nitelikli insan kaynağıdır. Bu açıdan ülkemizde öğretmen yetiştirilmesinin önemi yadsınamaz bir gerçektir.

Bireyin meslek seçiminde, mesleğe yönelmesinde çok yönlü bir süreçten bahsetmek mümkündür. (Kuzgun, 1987). Bireyler meslekleri yolu ile bir noktada kendilerini gerçekleştirmektedirler. Kişinin mesleğinin, yetenek ve ilgilerine uygun olması onun kişilik gelişimini ve toplumsal uyumunun sağlıklı olması olarak da değerlendirilebilir.

Meslek seçimi, bireyin gelişim süreci olarak meslek tercihini, bir anlık gelişigüzel kararı sonucu değil, onun hayatı boyunca oluşan ve gelişen geri dönüşmez olan davranış örüntüleri yoluyla seçtiğini konu ile ilgili çalışan uzmanlar belirtmektedir (Polly ve Jimmy, 2002).

Bireylerin meslek seçimi ile ilgili çalışmalar yapan Sharf (1992) meslek grubunu oluşturan bireylerin kişilik özelliklerinin diğer meslek grubundaki bireylerden farklı olarak birbirine benzediğini belirtmektedir.

Öğretmen yetiştirmede en önemli unsurlardan birisi de nitelikli meslek elemanlarının nasıl yetiştirileceği konusudur. Bu noktada öğretmenlik mesleğine aday öğrencilerin nitelikleri, mesleğe uygunlukları ön plana çıkmaktadır (Adıgüzel, 1998).

Bu bağlamda öğretmenlik mesleğini tercih eden öğrencilerin sosyo-kültürel, akademik, psikolojik özelliklerini değerlendirmeye yönelik pek çok araştırmanın gerçekleştirildiği görülmektedir.

Kaliteli öğretmen yetiştirme görevi eğitim fakültelerine düşmektedir. Ülkemizde 1994 yılından itibaren eğitim fakülteleri yeniden yapılanma sürecine girmiş ve 1996 yılından itibaren de ülkemizde ihtiyaç duyulan nitelikli öğretmen yetiştirme hedefine yönelik eğitim fakülteleri bünyesinde bölümler açılmış ve bu bölümlerde ihtiyaca yönelik eğitim programlarına yer vermeye başlanmıştır. Amaç ülke ihtiyacının yeni eğitim programları ile daha etkin ve verimli bir biçimde karşılanmasıdır (Günçer, 2002).

Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini seçmelerindeki etkenlerin neler olduğunun saptanması önemlidir; çünkü meslek seçimindeki faktörler bireyin o meslekteki verimini ve doyumunu yansıtacaktır. Öğrencilerin, öğretmenlik mesleğine karşı tutumları, öğretmenlik mesleğinin adaylarca nasıl algılandığının bir göstergesidir. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen

130 TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

araştırmalar, nitelikli öğretmen yetiştirme ile ilgili eğitim politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunabilecektir. Bu nedenle bu tür araştırmalarının yapılmasına gereksinim duyulmaktadır. İşte bu gereksinimden hareketle bu araştırmada okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumları inceleme konusu olarak ele alınmıştır.

YÖNTEM

Araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2001-2002 öğretim yılında Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin İlköğretim Bölümleri Okulöncesi Eğitim Lisans programlarına devam eden öğrencilerdir. Bu evrenden rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 8 üniversitenin 821 öğrencisi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, "Kişisel Bilgiler" ve "Aileye Ait Bilgiler" olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır ve bu bölümler toplam 38 maddeyi kapsamaktadır. Öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının ölçülmesinde ise Aşkar ve Erden (1987) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Likert tipi bir ölçme aracı olan ölçek altı olumlu ve dört olumsuz olmak üzere toplam 10 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler "Kesinlikle katılıyorum" 5, "Katılıyorum" 4, "Kararsızım" 3, "Katılmıyorum" 2, "Kesinlikle katılmıyorum" 1 olarak puanlanmıştır. Olumsuz maddelerde puanlama ters yönde yapılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 50, en düşük puan ise 10'dur. Ölçeğin alfa katsayısı 0.80'dir. Ölçekten elde edilen en yüksek puan en olumlu tutumların, en düşük puan ise en olumsuz tutumların göstergesidir. Ölçekteki maddelerin "kararsızım" seçeneği işaretlenerek elde edilebilecek en yüksek toplam puan (30) 'da yönü belli olmayan nötr tutumların göstergesidir. Bu tutum ölçeği ile elde edilebilecek puanlar ve bu puanların göstergesi olan tutum düzeyleri Şekil 1'de şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil I Tutum Düzeyleri

Olumsuz	Olumlu	
10 Puan	30 Puan	50 Puan
En Olumsuz Puan	Nötr Tutum	En Olumlu Tutum

Şekil 1'den de anlaşılacağı gibi, 30'un üzerindeki puanlar olumlu tutumlara, 30'un altındaki puanlar da olumsuz tutumlara dönüktür. Bir başka ifadeyle, araştırmada kullanılan bu ölçek ile elde edilen 30'un üzerindeki puanlar öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumların, 30'un altındaki puanlar da olumsuz tutumların göstergesidir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri frekans, yüzde, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve t Testi kullanılarak analiz edilmiştir. Çoklu karşılaştırmalarda farklılığın kaynağını belirlemek amacıyla ikişer ikişer Post Hoc Testlerinden "Tukey HSD" Testi kullanılmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bulguları iki grupta ele alınmıştır. Birinci grupta örneklem kapsamındaki öğrencilere ilişkin kişisel bilgilere, ikinci grupta ise öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin genel tutumlarıyla ilgili bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

a) Öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler:

Araştırma örneklemine alınan okul öncesi öğretmen adaylarına ait Kişisel Bilgi Formunda yer alan tanıtıcı bilgiler incelendiğinde, öğrencilerin % 92.7'sinin kız, %7.3'ünün erkek olduğu, %98.4'ünün orta ve alt sosyo-ekonomik düzeye mensup ailelerden geldiği, % 75.5'inin çeşitli kurumlardan burs ve kredi aldığı, %30.8'inin ailesinin İç Anadolu Bölgesinde yaşadığı ve bunu sırasıyla Akdeniz (%21.3) ve Marmara Bölgelerinin (%19.9) izlediği tespit edilmiştir. Ayrıca, örneklemin %18.5'inin Çukurova, % 18.3'ünün Abant İzzet Baysal, % 17.3'ünün Marmara, % 14.1'inin Anadolu, %12.2'sinin Hacettepe, %9.1'inin Gazi, % 6.8'inin Ankara ve % 3.7'sinin de Orta Doğu Teknik Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümlerine devam ettikleri görülmüştür. Örneklemin ÖSS tercih sıralaması ve mesleği tercih nedenleri incelendiğinde, adayların % 60'ının öğretmenliği ilk beş sırada tercih ettikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin % 6.4'ü mesleği çocukları sevdikleri için, % 31.5'i öğretmenliği sevdikleri için, %18'i de iş imkanının hazır olması nedeniyle seçtiklerini ifade ettikleri görülmüştür.

b) Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları:

Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarıyla ilgili bulgular Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Örnekleme Alınan Öğrencilerin Tutum Puanlarına İlişkin Bulgular

	Öğrenci Sayısı (N)	Aritmetik Ortalama (X)	Standart Sapma (SS)
Tüm Öğrenciler	821	42.87	6.96

Tablo 1'e baktığımızda araştırma örneklemini oluşturan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puan ortalamasının 42.87 olduğu görülmektedir. Şekil 1'de gösterildiği gibi ölçekten elde edilen 30'un üstündeki puanların olumluya dönük tutumların göstergesi olduğu göz önüne alındığında örneklemini oluşturan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olduğunu söyleyebiliriz. Örneklemin cinsiyete göre tutum puanları incelendiğinde kızların tutum puan ortalamalarının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmada öğretmenlik mesleğini daha çok kız öğrencilerin tercih ettiği görülmektedir.

Erkan ve arkadaşlarının (2002) yapmış olduğu Okulöncesi Öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırmasında örnekleme alınan öğrencilerin %75.0'nin okulöncesi öğretmenliğini isteyerek tercih ettikleri; tercih nedenlerine bakıldığında % 26.4'ünün öğretmenlik mesleğini sevdikleri için tercih ettikleri; % 41.8'inin okuldaki mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmak istediklerini; % 81.9'unun okudukları bölümden memnun olduklarını ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Benzer olarak Demirel (1995)'in öğretmenlik mesleğine yönelik eğitim fakültesi öğrencilerinin sosyo-ekonomik, psikolojik ve kültürel özellikleri üzerine yapmış olduğu

132 TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

çalışmada öğretmen adaylarının % 71'inin eğitim fakültelerini kendi istekleri ile tercih ettikleri; mezun olduktan sonra % 80'inin öğretmenlik yapacaklarını ifade ettikleri bulunmuştur.

Coultas ve Levin'in (2002) farklı ülkelerdeki öğretmen adaylarının demografik özelliklerine yönelik yapmış oldukları çalışmada; Ghana'da mesleği tercih eden kadınların sayısının % 38 oranında arttığı, Malawi'de mesleği tercih eden kadınların oranının % 42 olduğu; Trinidad ve Tobago'da bu mesleği tercih eden adayların % 70'inin kadın olduğu tespit edilmiştir.

Çelenk (1988)'de eğitim yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını değerlendirdiği çalışmasında kız öğrencilerin tutum puanlarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Benzer araştırma bulguları öğretmenlik mesleğini sadece Türkiye'de değil, dünyada da daha çok kadınların tercih ettiğini göstermektedir.

Tablo 2: Örneklem Alınan Öğrencilerin Tercih Nedenlerine Göre Tutum Puan Ortalamalarının Değerlendirilmesi

Tercih Nedenleri	N	X	SS	Sd.	F	P
Üniv. Yaşadığı şehirde	133	43.10	6.98			
Üniv. Memleketine yakın	68	44.02	6.45			
Büyük Bir Üniv.	93	43.60	5.74			
Eğitim Kadrosu Yeterli	88	44.65	6.99			
Arkadaşları bu Üniversitede	14	42.92	6.63			
Kardeşi aynı üniversitede	12	42.16	4.70	9	2.650	0.005
Sosyal imkanlar yeterli	14	39.07	6.21			
İdealindeki üniversite	119	43.29	6.57			
ÖSS yerleştirme sistemi	139	41.09	7.53			
Özel bir nedeni yok	141	42.34	7.49			
TOPLAM	821	42.87	6.96			

P<0.05

Tablo 2'ye baktığımızda örneklem alınan öğrencilerin tercih nedenlerine göre tutum puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (P<0.05). Fark yaratan grubu belirlemek amacıyla yapılan "Tukey HSD" testi sonucunda fark yaratan tercih nedenlerin en yüksek ortalama ile "Üniversitenin eğitim kadrosunun yeterli olması" (X=44.65, SS=6.99) ve en düşük ortalama ile "ÖSS yerleştirme sınav sistemi" (X=41.9, SS=7.53) maddeleri olduğu tespit edilmiştir (P<0.05).

Tablo 3: Örneklem Alınan Öğrencilerin Tercih Sırasına Göre Tutum Puan Ortalamalarının Değerlendirilmesi

Tercih Nedenleri	N	X	SS	Sd.	F	P
1	120	43.47	7.40			
2	114	42.92	6.54			
3	87	43.00	6.55			
4	77	43.25	7.37			
5	89	42.00	8.15			
6	48	41.66	6.50			
7	41	43.04	7.55			
8	45	43.93	5.12			
9	36	43.77	5.68	17	0.840	0.646
10	29	43.86	4.84			
11	26	43.11	6.14			
12	31	41.32	9.64			
13	17	42.35	7.19			
14	14	39.71	7.14			
15	9	42.66	5.31			
16	16	44.25	5.31			
17	11	44.18	4.77			
18	11	39.54	8.45			
TOPLAM	821	42.87	6.96			

P>0.05

Tablo 3'de görüldüğü gibi, örneklem alınan öğrencilerin tercih sırasına göre tutum puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır (P>0.05). Farkın anlamsız çıkmasının araştırmaya katılan öğrencilerin tutum puan ortalamalarının 40'ın üstünde olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Ancak, tercih sıralamaları değerlendirildiğinde öğrencilerin % 39.1'inin ilk üç tercihi içinde öğretmenlik mesleğinin olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlik mesleği ile ilgili yapılan önceki çalışmalarda (Özcan, 1985). bu mesleğin tercih sıralamasında son sıralarda yer aldığı, öğrencilerin branşlarından memnun olmadıkları bulunmuştur. Ancak, ülkemizde 2001 yılında yaşanan ekonomik krizden sonra uygulanmakta olan tasarruf tedbirleri gereğince devlette kadro olanağı sadece öğretmenlik mesleği için açıktır. Diğer meslek gruplarında kadro kısıtlamasına gidilmesi bu mesleğin tercih edilmesinde etkili olabilir. Ayrıca yarı zamanlı çalışma koşulları, diğer meslek gruplarına göre mesleğe girişte daha fazla ücret olanağı ve mezuniyetten hemen sonra iş imkanının garanti olması gibi nedenler de öğretmenlik mesleğinin son yıllarda tercih edilmesinde etken olabilir.

Demirel (1995)'de öğretmenlik mesleğine yönelik yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin fakülte öğretim elemanlarının % 38'ini yetersiz olarak nitelediklerini saptamıştır. Tablo 2 ve Tablo 3 verileri dikkate alındığında elde edilen veriler eğitim fakültelerinin Türkiye ihtiyacına yönelik yeniden yapılanma sürecinden (1996) sonra yapılmasını dikkate aldığımızda ve bu yeniden yapılanma sürecinde eğitim fakültelerinin hem öğretim kadrosu hem de eğitim programları açısından daha nitelikli ve Türkiye ihtiyacına yönelik yapılanması yönünde olması öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yeniden yönelmesinde önemli bir etken olduğu düşünülebilir.

134 TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Tablo 4: Örneklemeye Alınan Öğrencilerin Orta Öğretim Başarı Puanı İle Tutum Puan Ortalamalarının Değerlendirilmesi

Orta Öğr. Başarı Puanı	N	X	SS	Sd.	F	P
3.00	198	42.25	7.41			
4.00	474	43.05	6.76	2	1.052	0.350
5.00	149	43.13	6.97			
TOPLAM	821	42.87	6.96			

P>0.05

Tablo 4'ü değerlendirdiğimizde örneklemeye alınan öğrencilerin ortaöğretim başarı puanı ile tutum puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur (P>0.05).Elde edilen veriler bize öğretmenlik mesleğini seçen öğrencilerin %57.7'sinin ortaöğretim başarı puanının 4.00, % 18.1'inin de orta öğretim başarı puanının 5.00 olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar bize öğretmenliğin başarılı öğrenciler tarafından tercih edilen meslek grupları içine dahil olduğunu göstermektedir.

Öğretmenlik mesleğinin son yıllarda daha çok tercih edilmesinin önemli nedenlerinden birinin de mezun olduktan sonra iş imkanının hazır olması düşünülebilir.

Konu ile ilgili çalışan uzmanlar gençler için kazanç, şöhret gibi dışsal faktörlerin önemli olduğu ancak kazancın sürekliliğinin daha büyük önem taşıdığını belirtmişlerdir. (Abişeva 1997). Erkan ve arkadaşlarının (2002) yapmış olduğu öğretmenlik mesleği ile ilişkili çalışmada öğretmenlik mesleğini seçen öğrencilerin annelerinin % 51.9'unun ilkökul, babalarının da % 36.5'inin ortaokul mezunu olduğu, annelerinin % 83.8'inin çalışmadığı babalarının da % 29.2'sinin çalışmadığı tespit edilmiştir. Coultas ve Lewin (2002) öğretmenlik mesleğini tercih eden öğrencilerin farklı ülkelerdeki aile özellikleri ile ilgili elde ettikleri bulgular, daha çok orta ve alt gelir grubundan gelen ailelerin çocukları olduğu yönündedir. Öğretmenliği tercih eden öğrencilerin bu mesleği iş imkanının hazır olması ve kazancın sürekli olması nedeniyle hem kendileri hem de aileleri için bir güvence kaynağı olarak gördüklerini söyleyebiliriz.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen veriler bize öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğunu göstermektedir. Öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının çağın gereksinmelerine göre yeniden yapılandırılmasıyla birlikte öğretmenlik mesleği Türkiye'de diğer meslek gruplarından farklı olarak gençler için daha özendirici olmuştur. Bu sonuca göre son yıllarda öğretmenlik mesleğinin Türk toplumunda eski saygınlığı ve geçerliliğini kazanmaya başladığını söyleyebiliriz.

Ancak, gelişmiş ülkeler bile öğretmen yetiştiren kurumlarını, bu kurumlardaki eğitimin kalitesini sorgulamaya devam etmektedirler (Williams, 2001). Özellikle eğitimin önemli bir basamağı olan okulöncesi eğitimcilerinin formasyonu hala gelişmiş ülke uzmanlarının gündemini oluşturmakta ve 21.yy'da okulöncesi eğitimcisinin nasıl yetiştirileceğini sorgulamaya devam etmektedirler (Jensen, 2000).

Yine gelişmiş ülkeler öğretmenlik mesleğinin tercih edilen ve istenilen meslek gruplarında yer alması için neler yapılabileceğine ilişkin araştırmalarına devam etmektedirler (Diamond, 2001).

Türkiye'de son yıllarda öğretmenlik mesleğinin geçerli meslekler arasına girmesi sevindiricidir ancak bu gelişmekte olan bir ülke olduğumuz göz önüne alınırsa yeterli değildir. 21. yüzyılın gerektirdiği nitelikli insan gücünü yetiştirecek eğitim fakültelerinin eğitim kaliteleri, programları açısından da sık sık değerlendirilmesi ve değişen ihtiyaçlara göre geliştirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- ABIŞEVA, Ş. (1997). **Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Bazı Etmenler**. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- ADIGÜZEL, A., (1998). **Öğretmen Yetiştirme Meslek Formasyonu Öğretiminin Öğretmen Davranışlarına Yansıması**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi, Şanlı Urfa.
- AŞKAR, P., ve ERDEN, M., (1987). **Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği**. Çağdaş Eğitim Dergisi. Sayı: 121
- COULTAS, C.J, ve LEWİN, M. K., (2002). **Who becomes a teacher? The characteristics of student teachers in four countries**. International Journal of Educational Development. . Volume 22. Issues 3-4, Pages 243-260.
- ÇELENK, S., (1988). **Eğitim Yüksek Okulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları**. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- DEMİREL, O. N., (1995). **Öğretmenlik Mesleğine Yönelen Eğitim Fakültesi Öğrencilerini Sosyo-Ekonomik, Psikolojik ve Kültürel Özellikleri Üzerine Bir Araştırma**. Yayımlanmamış doktora tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme Anabilim Dalı.
- DİAMOND, E.K., (2001). **Supporting early childhood teacher: A Reflection on the Kentucky Teacher Internship program**. [http://www.findarticles.com/\(5.11.2003\)](http://www.findarticles.com/(5.11.2003)).
- ERKAN, S., ve ark. (2002). **Okul öncesi öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırması**. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 23, ss. 108-117.
- GÜNÇER, M., (2002, Temmuz 14) **Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon**. <http://www.yok.gov.tr>.
- JENSEN, A. M., (1999). **Early Childhood Teacher Education For the 21 st Century: Not By Change**. Journal of Early Childhood Teacher Education, pp.173-174.
- KUZGUN, Y. (1982). **Meslek Rehberliğinin Bireylerin Yetenek ve İlgilerine Uygun Meslekleri Tanımlarına Etkisi**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi yayınları, Ankara.
- KUZGUN, Y. (1987). **Sosyo Ekonomik Düzey ve Psikolojik İhtiyaçlar**. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 20, 1-2.

136 **TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ
İNCELENMESİ**

- ÖZCAN, A. O. (1985). **Ülkemiz İçin İsaletli Olabilecek Bir Mesleğe Yönelme.** İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- SHARF, R.S. (1992). **Applying Carrier Development Theory to Counseling.** Wedeworth Inc. Belmont, California.
- POLLY, A., JIMMY, S-C. (2002). **The Toolbox and the Mirror: Reflection and Practice in Progressive Teacher Education.** Radical Teacher.
- WILLIAMS, S.H., OSMAN, A. (2001). **Student Teachers Perceptions of A Teacher Training Program** College Student Journal , March.